

השבועון המצויר לאינפורמציה

המערכת וההנהלה: רח' גליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אהלה") ת.ד. 136, טל. (זמני) 867 86

עורך הסגנון: דב איתן צלמי המערכת: רוני בר, דוד רובינר, חברי המערכת: מיכאל אלמן, יהואל בשן, ניצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איתמר עליס, יעקב צילי. סופרי חוץ: האהרן גורדון, מנסי נייקובס גבריאיל גנון, שלום מנצור.

סו"ל: העולם הזה בע"מ; מודפס בדפוס ישראל בע"מ; הסעה: מלם בע"מ

איני יכול להתאפק להימנע מלצטט במ קום זה סיפור מפי גואל לויצקי, איש אלר נים, מי שהיה מושל צבאי של המושל, מוויטיקי "הערבים" של השוב, המטיל אור מיוחד במינו על היחס של האדם הערבי לבעית הגשמי.

לא מכלב התנהל מעל עמודי העולם הזה ויכוה על נושא מענין: מספר הנשים אשר מותר לו למוסלמי הגון לשאתן לאשה. התענינו בבעיה לא רק חובבי התרבות הירבית, אלא כנראה גם כמה אנשים שגלגלו עליבם את האפשרות לפתור בצורה דתית זו את בעיותיהם המשפחתיות.

הריכות התחיל כשכתב סופר העולם הזה (720), אחר שיחה עם ערבי בכפר טיבה במשולש, שהפתרון היחיד לערבים לשמור על מעמדם האחזי במדינה מול גל העליה היהודית, הוא להרבות נשים.

איש מחלקת התקור של העולם הזה הוסיף, בסוגריים: לא יותר מארבע נשים לכל ערבי לפי הקוראן.

לא הסכים עם דעה זו מאיר לבני (העולם הזה 723) שהכחישה מן היסוד. הקורא לבני ציטט פסוק מן הקוראן המשתמע לכמה פנים, הסיק את המסקנה שבכלל אין הג' כלה למספר הנשים שמותר לו למוסלמי לשאתן.

מחלקת התקור של העולם הזה לא הסתפקה בכך. כבודה נפגע. לפיכך פנתה אל המוסלמים המוסלמים ביותר: בית הדין השרעי (הדתי) המוסלמי, הפוסק בענינים אלה בתוקף תפקידו לפי חוקי המנדט, שעודם קיימים במדינה.

בתשובתו הרשמית (עם העתקה, למען הס' דר, למשרד הדתות של ממשלת ישראל) כותב מזכיר הקאדי של בית המשפט השרעי בטיבה, השייך אמין חבשי:

בתשובה לשאלתכם בדבר מספר הנשים אשר מותר למוסלמי לשאתן, הנני מתכבד לענות לכם —

הדת המוסלמית מתירה למוסלמים לשאת יותר מאשה אחת. מותר לו בין שתיים, ושלוש וארבע כשם שמותר לו להסתפק באשה אחת בלבד. כך כתוב בפרשת הג' בשם (של הקוראן), פסוק 3: "וכי תירא פן לא תנהגו בצדק עם היתומים ולקחתם לכם נשים כאשר ייטב בעיניכם, שתיים ושלוש וארבע. אך כי תיראו פן לא תת' הלכו איתן במישרין, ולקחתם רק אחת אשר קנתה את אמונתכם."

ביצוע היתר זה אהוב בעיני אלוהים, אם הסיבה טהורה, ולא — יהיה שנוא. שנאמר: "המותר השנוא ביותר על אלהה הוא הגטי". אשר לסיבות הגט, אלו הן:

אם אשה עקרה, אינה יולדת או נגועה במחלה פנימית הפוסלת אותה ממגע עם גבר.

אשר להתנהגות הבעל, עליו להיות ישר עם נשותיו בזמן החלוקה, ובעל יכולת לכלכלן.

היכולת לכלכל נשים הנה כיום מנת חלקם של אנשים רבים. ואילו ביחס להנהגת מידת הצדק בין הנשים כבר נאמר בפסוק לעיל: "אך כי תיראו פן לא תתהלכו איתן במישרין" ומצב זה קרוב יותר למציאות.

בפסוק 28 שם אותה פרשה כתוב לאמור: "ולא תוכלו לנהוג לפי מידת הצדק בין נשים לוא גם שקדתי."

אי לכן יש להבין כי הנהגת מידת הצדק בין נשים הוא דבר קשה לגברים, לוא גם השתדלו בכל מאודם לקיימו. וההסתפקות באשה אחת בלבד הוא ענין של בחירה אי שית. בדרך זו בחרו מוסלמים רבים מאז קום האישלם ועד ימינו.

ועל זאת יעיד אלהה."

מכתבים

כריכה

אספתי משך כל השנה נלוונות העולם הזה. אני רוצה לכוון אותם. מה לעשות? גבריאיל לוקסנר, ירושלים כל הקוראים החפצים לכוון את עתונתם יביאו אותם לסניף הקרוב ביותר של "פלס". סניפי "פלס" ירכזו את העיתונים, יחזירו אור תם תמורת תשלום דמי הכריכה.

כתינות בגרות אכסטרניות

מדינתנו הצעירה הלכה בעקבות מספר ארצות מתקדמות, והנהיגה את כתינות הבגרות האכסטרניות. כתינות אלה מאפשרות לבוגרים, שלא יכלו לרכוש תעודות בגרות בדרך הרגילה, להשלים את למודיהם בלי מסגרת של בית-ספר.

בכך מדינה נהוג הדבר, שהנבחן מניש את בחי' נתינו, ולאחר תקופה מסוימת שאינה עולה על חודש-חודש וחצי, הוא מקבל את ההוצאות, ואז, יש באפשרותו להחלים על עתידו.

רוב התלמידים האכסטרניים הם מתל-אביב והסבי' בה. המחלקה האכסטרנית של מחלקת החנוך בירד שלום. הפקיד הממונה לתת תשובות מוסמכות, בא לתל-אביב אחת לשבוע, לשעתיים בלבד. היום בו הפקיד מופיע אינו קבוע, ולעתים קרובות קורה שהוא אף אינו בא לתל-אביב, קשה, מאבדים שעות ספורות לקטנים אלה נרמזים לכך שהתלמידים שרובם נמצאים במצב כלכלי קשה, מאבדים שעות עבודה רבות ללא כל צורך מיוחד. הכתינות הונשו לפני למעלה משלושה חודשים, והנבחנים עדיין לא קבלו כל תוצאות. כל הפונה למשרדי מחלקת הח' נזר מקבל תשובה שנתית, "בעוד שבועיים-שלושה". מרות אין נתנים את התשובות מרות מחויקים תלמידים במתינות ללא כל צורך והצדקה?

גרשון זרקו, אחד האכסטרנים

שכני המזכה

בצדק עלילות אילנות היום והמלכה בראשן למחות על בחירת המסום לתמונת המשותפת בין דרכיהם לבין תפישתם.

נ. רבין, גבעתיים

הסליחה היא תכונת המלכות

"מצרים, היא עבדים" הפעם שנכתבם. ההוכחה היא שבשבע לאחר ה' פעם מאמרו של שלום כהן החליטה מצרים להפנות את מרצה הרומה ולספח את המורא, כפי שיער הם לה.

גבריאיל ביאלסקי, ירושלים מי אמר שלהעולם הזה אין השפעה? קליאופטרה, האחרונה לשושלת הפרעונים, לא איבדה את עצמה לדעת על ידי שתיית רעל, כי אם הניחה נחש על שדה השמאלי.

חיים יהודה, ת"א איש הכיתוב, שכתב כי הרעילה את עצי' מה, לא דייק בניסוח. קליאופטרה איבדה את עצמה לדעת בעזרת הכשת נחש ארסי, אחר שאנטוניוס מאהבה הפיל את עצמו על חרבו עק הניצחון בקרב של אקציוס בלנה 31 לפני הספירה. ראה תמונתו של דני גידיו (1575—1642):

הפרוטוטופ הארוכות על ארצות המרחב אמנם יפות ומעניינות, אך אני כוזאת שהן ארוכות מדי וכל כובד העמון על ריפורטזיה כזו. אנא קצרו ותנו משהו אחר נוסף. שרה אלטמן, גבעתיים

במו עיני

ברווז צבאי

בימי שירותי בעתודות הענשתי את אחד הפיקודים בשמירה נוספת בגלל התי נהגותו הרעה בשעת האמונים.

בהפסקת הצהרים נכנס אלי וביקש את סליחתי. הסברתי לו שאיני סולח והוריתי לו לצאת את החדר. הפיקוד יצא מבלי להצדיע. החדרתיו ושאלתיו לסיבת אי הצדעתו. תשובתו: "אני יודע כי היה עלי להצדיע, אך חשבתי שאנחנו ברוגז אחד על השני".

הקורא משה גלסטל, ירושלים, זוכה בפרס של 1.— ליי (בלי הצדעה).

השלט ליווה את המוסר

אבקש את קוראי המאמר על בית הבושת (העולם הזה 726) לקרוא עוד פעם את האשליה האחרונה. באיזה סלפול מסופר על כל הפרוצדורה הבנויה שאפילו באמצע שנה לא רצויה בצורה כה נלויה ומפורטת, כל שכן בנליון של ראש השנה. נניח שחזור אדם מבית הכנסת ולוקח לשעה קלה את עתונתו ומציץ בו.

ברכה כשיוף, ת"א מגיין לעורך מדור במדינה כל מקילאות הרבה כנעשה בבית הבושת ביפו בימי מלחמת השחרור ולאחריהם?

נורית בן שלום, ת"א טופרי העולם הזה שחקרו פרשה זו ככל פרשה אחרת, אינם טבורים שיש תועלת בי טשטוטה. ציון הפרטים עלול לעזור לקוראים רבים להחליט החלטה בענייה שרבים מאנשי הציבור מתחבטים בה: בעיית תיקון החוק הפלילי ביחס לפריצות.

ממתודה עד איתת

ההוכחה שמקצוע הטורפים אינו אלא נחלת בחור רות במכנסים קטנים, הרי העובדה האלה. אותו נזר אורד השפם, זחק אשכנו, סירב לקחת שלר שה בחורים מעיוחוצוב לכארשבע בארבע בכוכר, ליד עשר מתנה עיוחוצוב. אולם בחורה במכנסים קטנים...

אלכסנדר אברמביץ, בנימין שאג, עמיאל זופוביץ, תל-אביב

השעות הרבות שביליתי בצפייה לעצירת טרמפ' בטוילי בנליו הוציאו מלבי את האשליה שצויתי ממין זכר יכולים להשיג כיום טרמפ' במדינתנו. במאמר נתפרסמו שלושה מספרי מכוניות שלא עצרו. דומני שבטוילי של 12 שעות יכולתי לספק לכך 30 מספרים שלא עצרו, על אף שהיה להם מקום.

אריה סטרוד, ת"א הקיבוצים והקבוצות שלא קיבלו את הטרמפים-טיות עשו בסדר, כי הם לא בתי-כרון היכולים לאכנסו טרמפיסטים הרוצות לכיף.

גרשון שמלצר, רמת-גן

צדק הקדננוע

בין זוכי הצלב לא היה לתמהוני, אף זוכה אחד מירושלים, וכמה מיוחס אייו בן-דודו, שהדפים את שמות השחקנים זוכה בלי הרגלה אם יש לו מכונית כתיבה בודא שלא נחזק לו כרטיס קולנוע בהנהלה. כל הקוראים שווים.

צבי כהן, ירושלים הקורא בן-דודו קיבל את פרטו מחוץ לי מניין, נוסף על העשרה שזכו בפרס כמובטח.

איבון דהיקרדו

יש לציין את אוביקטיביותכם בעניין איבון דה קרלו. חבל מאד שבמדור השער נתתם שורות מע' טות ולא הקדשתי חומר רב יותר לכשלושה המחפיר של השחקנית המהוללת. לא אנוים אם אומר כי ניסת לונה בשירה וריקודה, אני חרש בארץ עולה על איבון דהיקרלו.

אלן רמפל, ת"א

ריותי, רותי

האמנם רוצה דוש ללמדנו בעזרת רותי שלו (העולם הזה 725) להרונ ציפורים? הרי לא טוב יהיה אם כל תושבי ישראל יצאו להרונ את העו' פות. המשמחים את לבנו בומרתם.

מיכאל מזרחי, פ"ת אל יטע הקורא מזרחי רעיונות מסוכנים בלבו של שר האספקה והקיבוצ החדש.

ה ש ע ר

חנהילה על סף דמעות. ובצדק. הצלמת, שעדיין חדשה בארץ, ולא הספיקה להכיר את מוג הצברים, רמתה אותה בצורה נוראה. היא טיילה לה לבד בחוצות בית הכרם בירושלים, שם באה עם הוריה לקיימה מחיפה, כשפתאום נגשת אליה אשה זרה, הובילה אותה למתן חזר עם המון מזרות. הוריה אהה על כסא, נתנה לה המון צעצועים — ורצתה לצלם אותה. זה כמובן לא איכפת לחנהילה — העיקר הצעצועים. אולם כשהצלמת לקחה פתאום אל כל האוצר — זה הרגיז את חנהילה — ואז צילמה פרנצה גרובנר.

דבר שמזכיר את תולדות אחד הפרוטריטים המפורסמים ביותר בעולם: את צירציל עם הבעת הבודלוג. לפי השמועות הצליל הצלם המפורסם א-קוש, שצילם את כל גדולי הדור, להנציח את צירציל בפווה זו בחטפו מפיו בצורה פתאומית ומרגיזה את הסיגרה האהובה עליו כל כך.

פרנצה גרובנר, הצלמה הירושלמית, שעלתה מצ'כיה, שם נחשבה לאחת הטובות במקצועה, עדיין מבצעת את אמנותה בחזרה שבשעת בנייתו, לפני מצוקת הדור, הוקדש לתרגולות ולא לבני אדם. אך כמה אנשים ירושלמיים חשובים כבר הספיקו לגלותה בלול, ובחסותם תעלה בודאי למקום הראוי לה.

הצילום